

La immersió, un consens majoritari

En el darrer editorial de la Revista del Col·legi denunciàvem que no és veritat que l'escola catalana "adoctrini".

Això no és ni pot ser veritat perquè, entre altres raons, el col·lectiu docent és plural com la mateixa societat d'on provenen els qui en formen part. Ni les llistes d'interins obeeixen a cap altra raó que no sigui la llei de la cua, per la qual entra primer qui primer s'hi ha apuntat, ni ningú tampoc ha denunciat mai cap interferència ideològica en la tasca selectiva dels tribunals d'oposicions, la composició dels quals es tria per sorteig.

Una enquesta —que curiosament ningú ha encarregat mai— sobre la composició ideològica dels docents catalans seria definitiva per reblar la fal·làcia de l'acusació d'adoctrinament i desmuntar-la del tot.

L'única explicació que tal vegada es podria trobar a la recalcitrant insistència en una afirmació tan clarament falsa és que hi ha qui considera que l'escola catalana adoctrina simplement perquè usa com a llengua vehicular de l'ensenyament el català.

No és una sospita gratuïta. Tot de veus s'han alçat darrerament fora de Catalunya, i algunes també dins de Catalunya, indicant que caldria aprofitar l'article 155 per carregar-se el sistema d'immersió lingüística. Cal pensar que darrere d'aquelles veus hi ha la voluntat d'apuntar directament a la línia de flotació del nostre model educatiu, l'eficàcia del qual s'ha demostrat indiscutible i indiscutida, si tenim en compte que les famílies que han reclamat una formació en llengua castellana per als seus fills és —amb el respecte que mereix la seva opció— purament testimonial.

Per sort, totes aquestes veus van haver de frenar quan es van adonar que la seva pretensió d'iniciar l'enderroc entrava en col·lisió amb l'ordenament legal, i especialment amb la vigent Llei d'educació de Catalunya, aprovada per un consens majoritari del Parlament i de la societat, que no podia ser ignorada si s'havia de ser coherent amb l'argumentació, tan abundantment repetida, que la intervenció per part de l'Estat de les institucions catalanes es produïa, precisament, per garantir la legalitat vigent. A més a més, les afirmacions que es feien per justificar-ho entraven en contradicció amb el resultat de les enquestes realitzades per organismes d'un rigor científic indiscutible, que demostren que els alumnes catalans acaben l'ensenyament bàsic amb un coneixement del castellà igual, si no superior, al de les altres comunitats autònomes de l'Estat.

Aquesta dada, sent objectiva i comprovada, no permet discussió. Així, doncs, l'argument que el castellà reclusa a Catalunya en ús i coneixement és una pura afirma-

ció arbitrària. Gosaríem dir que amb una clara intencionalitat política de descrèdit del català. Podríem dir que la pugna aferrissada en l'àmbit polític que vivim explicaria aquesta animositat sense arribar mai a justificar-la. I podríem afegir que malauradament aquesta actitud bel·ligerant ve de lluny. De lluny, vol dir de segles. El pensament de José Patiño, inspirador i executor del Decret de Nova Planta, que s'esperverava en veure (1716) l'"anomia" en què incorrien els catalans amb l'ús espontani de la seva llengua, és curiosament coincident tres-cents anys després.

Tot això es posa en marxa per salvar d'algun perill el castellà? Ja hem argumentat que no. Més aviat sembla com si fes nosa el projecte d'immersió lingüística, que s'ha manifestat com un model d'èxit i com un mètode que permet la cohesió i el progrés personal i col·lectiu, perquè respon a la intenció de fer una escola diversa i inclusiva que conjuri la fractura lingüística i perquè la pràctica del bilingüisme fomenta oportunitats de creixement i garanteix igualtat d'oportunitats en l'àmbit laboral i social.

El moment, doncs, és ara mateix incert i preocupant. No és confortable viure amb la sensació que estem retrocedint. A l'escola, més que en cap altre àmbit de la nostra societat, convé poder treballar amb serenitat i seguretat. L'escola no vol trasbalsos, perquè de seguida se'n ressent el nostre treball a l'aula. El relat polític transcorre ara mateix enverinat i la feina docent no hauria de ser-ne víctima ni impregnar-se'n.

Les enquestes realitzades per organismes d'un rigor científic indiscutible demostren que els alumnes catalans acaben l'ensenyament bàsic amb un coneixement del castellà igual, si no superior, al de les altres comunitats autònomes de l'Estat.

L'escola catalana es va organitzar al final de la dictadura comptant amb un molt ampli consens social i polític. És prioritari mantenir aquest consens i eixamplar-lo. És irrenunciable lluitar per aquells valors inicials que li van donar sentit i que es mantenen amb plena vigència. Caldrà, ara més que mai, esforç i compromís. I tenir la confiança que el corpus jurídic que a Catalunya s'ha anat articulant —no sense un gran esforç polític i social durant tots aquests anys— ens donarà empara per continuar treballant sense ensurts. I confiar, també, que cap mesura legal d'"excepció" ho posarà en perill.

